

بخش‌هایی از کتاب «۹۷۶ روز در پس کوچه‌های اروپا» نوشته محمد دلاوری، خبرنگار صداسیما

در اروپا رعایت قوانین افتخار دارد،

در ایران قانون شکنی !

...قدم بعدی کشف و شهود روز نخست این بود که بنشینم پشت فرمان تا هم لذت رانندگی در جاده‌های جنگلی به اعماق جانم برود و هم به واسطه رانندگی دقت بیشتری کنم و بفهمم کجای شهر

هستم و از کجا به کجا باید برسم. در همان لحظات اول اما دریافتم که مسیریابی در این قاره ساده‌ترین قسمت ماجراست، من از اول باید رانندگی یاد بگیرم؛ با یک تویوتا لند کروز هشت سیلندر غول‌پیکر به چهارراهی رسیدم و می‌خواستم به چپ گردش کنم، من باید بعد از این‌که چراغم سبز می‌شد، می‌رفتم و وسط چهارراه می‌ایستادم تا چراغ خیابان رویه‌رو قرمز شود و بعد از چهارراه عبور می‌کردم... این رویه‌ای است که کمتر در ایران معنا دارد و تا کسی آن را تجربه نکند درخواهد یافت منظور من چیست... چراغ قرمز را رد کردم اما به عادت رانندگی در تهران رفتم که به قول معروف «راه بگیرم». راننده‌های رویه‌رو با دیدن من انگار شوکه شده‌باشند، متعجب روی ترمز زدند که این آدم دارد چه می‌کند؛ [...] مشکل دیگر این بود که وقتی داشتم از مسیر اصلی عبور می‌کردم، ناگهان ماشینی از فرعی با سرعت تمام وارد راه اصلی می‌شد. در ایران حق تقدم با کسی است که از مسیر اصلی عبور می‌کند اما در بروکسل حق با کسی است که از خیابان فرعی سمت راست وارد می‌شود مگر این‌که سر خیابان فرعی مربوطه خطی دندانه‌دار کشیده‌باشند، هر چند من بالاخره متوجه نشدم چطور رانندگان هنگام عبور باید بفهمند خیابان فرعی سمت راست دندانه دارد یا بی‌دندان است. [...] در وطن بارها این تجربه را داشتم که وقتی با چند خودرو عازم سفر می‌شدیم، مسابقه‌ای نامحسوس در میان بود. هروقت به مقصد می‌رسیدیم هر کس به شکلی قصد داشت اثبات کند که با سرعت بیشتری مسیر را آمده‌است. [...] اگر کسی در اروپا از این خطاها مرتکب شود، نمی‌تواند به آن افتخار کند. حتی اگر به زبان بیابورد که چنین کاری کرده، نه تنها تحسین نمی‌شود بلکه به چشم یک احمق به او نگاه می‌کنند که از روی نادانی جان خود و دیگران را به خطر انداخته و بعید است از آن به بعد کسی با او هم سفر شود! مهم‌ترین تفاوت رانندگی ما با اروپایی‌ها این است که در آن‌جا رعایت قانون، باعث افتخار است و در ایران قانون شکنی! روز اول تا اندازه‌ای رانندگی را دوباره یاد گرفتم اما هیچ مسیری در ذهنم نماند؛ بر خلاف شهری مثل تهران که خیابان‌ها به موازات هم هستند، خیابان‌های بروکسل حلقوی‌شکل هستند؛ یعنی درحالی‌که تصور می‌کنید دارید به موازات خیابان الف رانندگی می‌کنید، درمی‌یابید که کاملا از آن دور شده‌اید.

نگاهی به عجیب ترین قوانین ترافیکی در دنیا

۱۲ قانون که

هر راننده‌ای را

شگفت‌زده

می‌کند

زندگی شخصی این‌روزهای ما آن‌قدر با خودرو عجین شده که انگار همه‌مان از ازل برای خودمان راننده بودیم و قوانین راهنمایی و رانندگی از همان ابتدای خلقت برای بشر نوشته شده‌است. رانندگی اما قدمت زیادی ندارد و شکل رسمی و قانون‌مند آن به دهه ۸۰ و ۹۰ قرن نوزدهم میلادی برمی‌گردد؛ بعدتر هم که «کارل بنز»، بنیان‌گذار مرسدس بنز، برای راندن خودروی خود موسوم به موتور واگن از دولت محلی اجازه رانندگی و درواقع نوعی گواهی نامه دریافت کرد. اولین قوانین رانندگی هم سال ۱۹۱۰ در ایالت نیویورک آمریکا تصویب شد. البته از سابقه علایم رانندگی، اطلاعات مشخصی در دست نیست و گویا بسیاری از علایم اولیه، با هزینه و ابتکار افراد، به شکل شخصی نصب می‌شده‌است. اولین قانون مربوط به تابلوهای عبور و مرور هم به علایم جهت‌نما و راهنما محدود می‌شد که مسئولان محلی حفظ و نگهداری جاده‌ها، موظف بودند آن‌ها را در محدوده مسئولیت خود نصب و نگهداری کنند. سال‌ها طول کشید تا قوانین راهنمایی و رانندگی به شکل مدون و تقریبا یکسان در تمام کشورهای دنیا، مرسوم و لازم‌الاجرا بشود؛ اصول و قواعد رانندگی امروز، جز در بعضی جزئیات در همه جای دنیا کم و بیش یکسان است؛ جزئیاتی که در هر کشور بنا به عرف و فرهنگ و رسوم آن متفاوت است. در پرونده امروز «زندگی‌سلام»، مروری داریم بر این قانون‌های کوچک بازه؛ پس با ما همراه باشید تا با عجیب‌ترین قوانین راهنمایی و رانندگی دنیا آشنا شوید.

■ تایلند، سردخانه

بیمارستان‌سازی رانندگان متخلف راننده‌های تایلندی حق ندارند بدون پیراهن

در شهر رانندگی کنند، فرقی هم نمی‌کند وسیله نقلیه آن‌ها سواری، کامیون، سه‌چرخه یا توکتوک (نوعی وسیله نقلیه سنتی در تایلند که درواقع یک موتور سه‌چرخه است) باشد. دولت تایلند همچنین به‌چرخه‌سواران به کار کردن در سردخانه بیمارستان‌ها می‌شوند؛ در این برنامه دولت تایلند آمده‌است: « کسانی که در حالت مستی رانندگی با مکرر قوانین راهنمایی و رانندگی را نقض کنند، به‌عنوان جریمه برای کار به سردخانه بیمارستان‌ها فرستاده می‌شوند». تایلند دومین کشور در جهان است که بالاترین نرخ مرگ و میر ناشی از حوادث رانندگی را دارد.

■ اتریش، بوق زدن

منعوع! در اتریش، سال‌های زیادی است که قوانین راهنمایی و رانندگی

در تمامی ساعات شبانه روز رعایت می‌شود حتی در مواقعی که پلیس، حضور و کنترل محسوس در خیابان‌ها و معابر نداشته‌باشد. شاید عجیب‌ترین قانون ترافیکی در اتریش، همین باشد که سر چهارراه‌ها به حضور پلیس نیازی نیست و مردم به‌صورت خودکار پشت خط عابر پیاده توقف می‌کنند اما اگر هنوز قانع نشده‌اید و دنبال نکته عجیب‌تری می‌گردید باید در خیابان‌های مرکزی شهر وین رانندگی کنید، آن‌جاست که یک علامت راهنمایی و رانندگی می‌بینید که تصویر «بوق زدن ممنوع» را نشان می‌دهد؛ در این بخش از شهر هیچ‌کس تحت هیچ شرایطی حق ندارد بوق بزند و گرنه جریمه سنگینی را پرداخت خواهد کرد.

■ دانمارک، نوربالا

در روز و جریمه‌های سنگین

بررسی زیر خودرو پیش از رانندگی برای کسانی که از احتمال وجود بمب یا شیء مشکوکی زیر خودروی‌شان می‌ترسند، شاید طبیعی باشد. اما در دانمارک قانونی وجود دارد که راننده را پیش از حرکت موظف می‌کند حتماً زیر خودروی خود را نگاه کند، مبدا کسی زیر آن خوابیده‌باشد! همچنین در این کشور و کشورهای چک و سوئد، باید هنگام رانندگی در روز هم از نور بالا استفاده شود. تحقیقات نشان داده‌است هنگامی که رانندگان دیگر به وسایل نقلیه اطراف بیشتر توجه می‌کنند، به این ترتیب آمار تصادفات هم کاهش می‌یابد. جریمه رانندگی در دانمارک بر اساس میزان درآمد فرد است اما گاهی میزانش آن‌قدر زیاد است که ثروتمندان هم از پس آن برنمی‌آیند.

■ قبرس، راننده محترم

شکلک دریاورید

موقع رانندگی در قبرس، خوردن، نوشیدن و بوق زدن ممنوع است؛ البته

نه از نوع ممنوعیت ضمنی در کشور ما که معمولاً نادیده گرفته می‌شود بلکه ممنوعیتی جدی است و مشمول جریمه می‌شود. در قبرس، بوق‌زدن غیر از نزدیک بیمارستان‌ها، در اطراف مناطق مسکونی هم ممنوع است مگر این‌که یک مورد کاملاً ضروری پیش بیاید. علاوه بر این‌ها در این کشور، اگر راننده با دست و صورتش برای دیگران شکلک‌های غیراخلاقی درآورد یا حتی دستش را از شیشه خودرو بیرون بیاورد، حتماً جریمه خواهدشد. این قانون برای این وضع قرار داده‌اند که رانندگان باید به‌دقت رفتار کنند و روزهای زوج مقابل خانه‌هایی که راننده‌ها به دلایل مختلف با بهانه بی‌بهباهه دست خود را از روی فرمان بردارند، از پرداخت جریمه قانون راهنمایی و رانندگی، شکایت به علت خشونت علیه حیوانات هم به فهرست جرایمش اضافه می‌شود.

■ آفریقای جنوبی، حق

تقدم با احشام است

در حالی‌که در آفریقای جنوبی به ظاهر فقط یک خودرو برای هر پنج شهروند

وجود دارد، هنوز هم احساس می‌شود که قوانین سخت گیرانه ای برای محافظت از احشام وجود دارد. در آفریقای جنوبی چوپان‌ها در جاده فرمانروایی می‌کنند؛ یعنی در جاده آسفالت به جای این‌که حق با راننده ماشین باشد، با چوپان هم گله‌اش است. قانون این کشور می‌گوید اگر چوپان بخواهد ماشین را متوقف کندو گله‌اش را از میان جاده عبور دهد، راننده حق سرپیچی ندارد، در غیر این صورت ۵۰۰ دلار آمریکا جریمه خواهد شد! بعضی از حیواناتی که حق تقدمشان در قانون آمده، گاو، اسب، الاغ، قاطر، گوسفند، بز، خوک و شترمرغ هستند. نکته جالب‌تر اما این جاست که راننده خاطی در صورت برخورد با حیوان، غیر از پرداخت جریمه قانون راهنمایی و رانندگی، شکایت به علت خشونت علیه حیوانات هم به فهرست جرایمش اضافه می‌شود.

■ فرانسه، رانندگی با

دم‌سنج فرانسوی‌ها به‌خاطر علاقه زیادشان به غذا در دنیا شناخته شده

هستند و پنی‌های فرانسوی همه جای دنیا محبوب اند. البته در این کشور قوانینی هم وجود دارد که به خاطر عجیب و غریب بودن شان، شهره تمام دنیااست. هر راننده ای که در فرانسه قصد رانندگی دارد باید حتما دستگاه دم‌سنج (دستگاهی که پلیس با آن میزان الکل خون راننده‌ها را اندازه می‌گیرد) که قیمتش حدود ۵ دلار است به همراه داشته باشد در غیر این‌صورت به دلیل همراه نداشتن دم‌سنج ۱۱ یورو یا ۱۵ دلار جریمه خواهید شد.

■ روسیه، کشوری

برای رانندگان تمیز

این‌که خودروی شما تمیز باشد خیلی خوب و پسندیده است اما در

روسیه این امر پسندیده به شکل اجباری در حال اجراست و اگر خودروی شما در حدی کثیف باشد که بتوان روی آن با انگشت طرحی کشید یا مطلبی نوشت، بدون تردید شما دو هزار روبل یعنی چیزی حدود ۵۵ دلار جریمه می‌شوید. البته این تنها قانون عجیب در روسیه نیست بلکه حتی کسی حق ندارد خودرواش را در ملأعام یا در پارکینگ خانه‌اش بشوید چون این کار به محیط زیست آسیب می‌رساند و راننده‌های روسی باید حتما خودروهای خود را به کارواش ببرند و گرنه با جریمه‌های سنگین‌تری مواجه خواهند شد.

■ آلمان، با باک پُر

برانید در کشور آدم‌ماشینی‌ها می‌نظم حرف اول را

می‌زند، باید مراقب باشید باک بنزین‌تان خالی نشود زیرا به شدت برای تان گران تمام می‌شود. رواقع در آلمان یکی از جرایم سنگین رانندگی به تمام کردن بنزین در بزرگراه‌ها مربوط می‌شود؛ در این کشور اگر بنزین خودروی‌تان تمام شود، مجبور هستید از خودرو پیاده شوید و مسیری را پیاده‌روی کنید و علاوه بر این‌که به دلیل خالی بودن باک بنزین و بی‌توجهی به آن جریمه می‌شوید، باید برای پیاده‌روی در بزرگراه و به خطر انداختن جان خود و دیگران هم جریمه بپردازید! برای همین است که یک آلمانی همیشه یک چشمش به آمپر بنزین اش است.

■ اسپانیا، پارک‌زوج

و فرد

یک قانون عجیب در برخی از شهرهای اسپانیا وجود دارد که توضیحی

منطقی نمی‌توان درباره آن پیدا کرد ولی در حال اجراست و آن، این است که در این شهرها، در روزهای فرد اگر قصد پارک کردن خودروی تان را دارید باید مقابل خانه‌هایی با پلاک‌های فرد پارک کنید و روزهای زوج مقابل خانه‌هایی با پلاک زوج؛ و در صورتی که حواس تان نباشد و خودرو را اشتباه پارک کنید باید در پارکینگ به دنبال آن بگردید، چون توسط پلیس به پارکینگ منتقل می‌شود. قانون دیگرشان که البته این بار به نظر منطقی می‌آید این است که راننده‌هایی که چشم‌هایشان بسیار ضعیف است و مجبور به استفاده از عینک‌های دربینی ویژه هستند باید یک عینک اضافی در خودرویشان داشته‌باشند، در غیر این صورت جریمه خواهند شد.

■ پاوه، شهری بدون چراغ قرمز

در شهرستان «پاوه» تاکنون هیچ راننده ای و هیچ عابر پیاده‌ای، پشت چراغ قرمز توقف نکرده‌است! البته این‌طور هم نیست که این شهر بدون ترافیک باشد، ترافیک این‌جا هم هست اما مشکلاتی باعث شده که در این شهر چراغ راهنمایی و رانندگی نصب نشود. یکی از دلایل اصلی نصب نکردن چراغ راهنمایی و رانندگی، نبود زمین مسطح در تقاطع خیابان‌های این شهر است که آن هم به ویژگی خاص جغرافیایی این منطقه و شیب زیاد دامنه کوه‌های آن برمی‌گردد؛ پاوه یک شهر کاملاً پلکانی است. البته با وجود نبود چراغ قرمز، آمار تصادفات در این شهر بسیار اندک است چرا که نبود چراغ راهنما در این شهر باعث شده مردم حق تقدم را به دقت رعایت کنند، به‌طوری که جای خالی چراغ‌های قرمز در این شهر اصلاً حس نمی‌شود.

■ کلات، شهری بدون چهارراه و پل عابر پیاده

توتل ۷۵۰ متری ورودی این شهر تنها راه ورود به آن است. با گذر از تونل وارد شهر کلات می‌شوید. در این شهر تاکنون هیچ راننده ای یا عابر پیاده‌ای پشت چراغ قرمز توقف نکرده و جریمه نشده‌است! در کلات به علت وضعیت طبیعی و طولی بودن شهر، یک خیابان اصلی بیشتر وجود ندارد و بیش از ۹۰ درصد تردها در آن صورت می‌گیرد. عبور از این خیابان قدیمی و دیدن عرض کم خیابان می‌تواند یکی دیگر از جاذبه‌های این شهر باشد چرا که در این خیابان نه چهارراهی است و نه چراغی و نه پل عابر پیاده‌ای.

ایران، کشوری با شهرهای

بدون چراغ قرمز، بدون بوق، بدون جریمه

در کشور خودمان هم

در بعضی از شهرها

قوانینی وجود دارد که

می توان آن‌ها را در زمره

عجیب‌ترین قوانین دنیا

قرار داد که تعدادی از آن‌ها را در ادامه می‌خوانید.